

In memoriam Nickerl.

Prof. MUDr.
František Antonín Nickerl.

Prof. MUDr.
Otokar Nickerl.

Jako poslední svého rodu zemřel dne 3. září 1920 MUDr. O t a k a r N i c k e r l a odkázal veškeré své sbírky s odbornou knihovnou a výnos prodeje svého domu entomologickému oddělení Národního Muzea v Praze. Obnos tím získaný po vyplacení všech odkazů a značných poplatků dosahuje tak značné výše, že zajišťuje pro budoucnost podle přání zesnulého nejen pečlivé ošetření jeho sbírek, ale i celé entomologické sbírky našeho Muzea a nerušené doplňování jeho vzácné knihovny entomologické. Z vděčnosti uctěna památka jeho na náhrobku názvem „M e c e n á š N á r o d n í h o M u s e a v P r a z e“.

Z odkazu peněžního založil správní výbor na trvalou jeho paměť „F o n d M U D r a O t a k a r a N i c k e r l a“ a schválil v sezení dne 10. dubna 1922 stanovy, navržené ředitelem Dr. V. Vávrou, vystihující nejen ustanovení závěti, ale poskytující i prostředky ku všestrannému zvelebení entomologických sbírek. Tak umožněno bylo především získati výpomocné odborné síly ku preparování, pořádání a re-visi sbírek, což vše do té doby zastával jediný úředník. Po uspořádání peněžních záležitostí ukázalo se, že pomocí „Fondu Nickerlova“ bude možno trvale uctíti jeho památku vyplněním naší dávné tužby vydáváním entomologického sborníku, který by přinášel zpracování entomologického materiálu Národního Muzea v Praze a

výzkumu naší vlasti. Uspořádáním určen jest především pro kruhy zahraniční, by uvedeny byly naše sbírky v nejširší známost a vzburzen byl zájem o vědeckou práci a materiál našeho Musea. Další důležitý důsledek vydáním tím získaný, jest výměna cizích entomologických publikací k doplnění naší odborné knihovny.

Památka otce MUDra Františka Antonína Nickerla uctěna byla pamětní deskou v bývalém eldoradu pražských entomologů v líbezném údolí na Závisti u Prahy vysoko na skále upevněnou se zlatým nápisem: „In memoriam F. A. Nickerl“, my uctíváme vděčně paměť otce, syna a vnuka vydáním tohoto sborníku

„In memoriam Nickerl“

Prof. MUDr. František Antonín Nickerl narodil se dne 4. prosince 1813 v Praze a byl roku 1841 povýšen na doktora lékařství. Horlivě pěstoval přírodní vědy, zvláště entomologii. V roce 1842 byl asistentem zoologie a mineralogie na universitě a roku 1851 profesorem přírodních věd a technického zbožíznalství na Pražské polytechnice. Roku 1852 byl jmenován řádným profesorem na universitě ve Štýrském Hradci, zůstal však v Praze, byv jmenován profesorem na Pražské polytechnice, kde znamenitě zdokonalil nerostopisný kabinet prof. Zippeho a založil vlastními dary kabinet zoologický. R. 1850 byl jmenován inspektorem zoologických sbírek Musea v Praze a byl prvním, který navrhl výboru musejnímu, by výstavní předměty byly opatřeny též českými nápisy. Jeho přičiněním byla též zachráněna před zkázou proslulá sbírka Dra Helfera z Vých. Indie.

R. 1852 vedl redakci přírodovědeckého časopisu „Lotos“ v Praze. V roce 1857 na vyzvání pařížské „Société d'acclimatation“ provedl pokusy s pěstováním různých druhů hedvábníků a založil pěstování hedvábnictví v Čechách. Za své zásluhy byl jmenován členem veliké řady zdejších i cizích vědeckých společností. Výsledkem jeho padesátileté práce byla sbírka Lepidopter, z nichž nejproslulejší byla sbírka Microlepidopter, navštěvovaná každoročně značným počtem cizích badatelů. Zpracoval hlavně faunu českou a alpskou. Vzácnou novou mýru, po prvé jím v Čechách objevenou, nazval Freyer *Apamea Nickerli* a Herrich-Schäffer nového, krásného mola *Stigmatophora Nickerli*. Roku 1869 uchýlil se do soukromí pro chorobu, které dne 4. února 1871 podlehl.

Dr. F. A. Nickerl, Böhmens Tagfalter. (Sitzungsber. d. 13. Naturforscher-Versamml. in Prag, Calve 1837).

- Lepidopteren-Fauna Ober-Kärnthens und Salzburgs. (Stettiner entomol. Zeit. 1845).
- Synopsis der Lepidopteren-Fauna Böhmens 1850.
- Neue Microlepidopteren (7nn. sp.) (Wiener entomolog. Monatschrift VIII. Bd. Nr. 1. 1864.)
- Über den neuen Getreideschädling *Gelechia cerealella* Oliv. (Sitzungsber. der königl. böhm. Ges. der Wissensch. Naturwiss. Sect. 1865).

Syn jeho MUDr. Otakar Nickerl, narozen dne 22. ledna 1838 v Praze. Sledoval v životní dráze šlépěje svého otce. Rovněž studoval lékařství a po získání diplomu doktorského r. 1862 věnoval se

vědám přírodním a přijal rovněž profesuru věd přírodních na pražské polytechnice. Dlouhá léta od r. 1876 do r. 1904 byl přednostou „Kontrolní stanice semenářské“, kterou založil při Zemědělské radě pro království české“ a „Stanice pro zkoumání škůdců polního a lesního hospodářství“. Počet každoročních jeho referátů a dobrozdání z těchto oborů páčí se na několik set.

Roku 1869 byl s Drem Karlem Amerlingem spoluzakladatelem svého času proslulé „Společnosti pro fysiokratii v Čechách“, čítající té doby 700 členů a při níž r. 1872 založil odbor entomologický, který vydal seznamy fauny české. S dojemnou pietou opatroval a rozmnožoval převzaté otcovy sbírky entomologické. Zvláště rozmnožil sbírku Coleoptera velkou řadou původních sběrů, jako Feistmantla z Indie, Holuba a Steckra z Afriky, Vráze a Kořenského ze všech dílů světa, Idy Pfeiffrové z Madagaskaru a hlavně dlouholetými sběry J. Odewahna z jihovýchodní Austrálie. Ponenáhlé zpracování tohoto materiálu určeno jest pro tento náš nový Sborník.

Osud těžce jej stíhal, přežil svou manželku, věrnou spoušetrovatelku rodinných sbírek i všechny své čtyři dítky, z nichž syn Otakar, oderván v nejkrásnějším věku, byl rovněž slibným entomologem. Zemřel dne 3. září 1920, jako poslední svého rodu. Entomologické sbírky jeho, našemu Museu odkázané, vyplňují 11 skříní se 300 zásuvkami, mimo volné krabice, v úhrnném počtu asi 1100. Lepidoptera obsahují 7 skříní a Microlepidoptera 1 skříň. Coleoptera obsahují 600 krabic. Jako kuriositu chová sbírka Ornithoptera priamus, nesoucí letopočet 1787, kdy byl získán a do dnes jest po 136 letech i v barvě skvěle zachován. Sběrka obsahuje též unika obojetníků, bastardů a variet, jakož i originály ke Freyerovým vyobrazením evropských Lepidopter.

Dr. Ot. Nickerl: Beiträge zur Flora von Prag (Lotos, Prag).

- Flora von Ober-Engandin (Lotos, Prag).
- Činnost ústavu pro zkoumání semen a ochranu rostlinstva. (Zprávy zemědělské rady pro Král. České. Praha, 1876—1902).
- Zwitterbildungen bei Schmetterlingen aus Böhmen. (Verh. d. zool.-botan. Gesellsch. in Wien, 1872).
- Der Hirsenzünsler (*Botys nubilalis*) als Hopfenschädling in Böhmen im J. 1879. (Jahrbuch für öster. Landwirte. Herausg. v. Komers, 21. Jhg. 1881.)
- Zpráva o hmyzu, který polnímu a lesnímu hospodářství v Čechách škodil. (Společnost pro fysiokr. v Čechách. Praha 1878—1891).
- Bericht über die der Land- und Forstwirtschaft Böhmens schädlichen Insekten. (Gesellschaft für Physiokr. in Böhmen. Prag, 1878—1891.)
- *Carabus auronitens* Fab. (Stettiner Entomolog. Zeit. 50. Jhg. 1889).
- *Goliathus atlas* n. sp. (Stettin. Entomolog. Zeit. 48. Jhg. 1887.)
- *Sphyrorrhina Charon*. Eine neue Goliathiden-Gattung und Art. (Stettin. Entomolog. Zeit. 51. Jhg. 1890.)
- Motýlové drobní (Microlepidoptera). (Spol. pro fysiokr. v Čechách. Catalogus insectorum faunae bohemicae. III. 1894.)
- Die Kleinschmetterlinge (Microlepidoptera). (Gesellschaft für Physiokratie in Böhmen, Catalogus insectorum faunae boh. III. 1894.)

- Motýlové větší (Macrolepidoptera) (tamtéž sv. V. 1897). —
Die Großschmettlinge (Macrolep.) (ebendas. Bd. V. 1897).
- a K. H a u r y, Hmyz rovnokřídlý (Orthoptera) (tamtéž sv. VII. 1905.)
- u. — Die Geradflügler (Orthopt.) (ebend. Bd. VII. 1905).
- Fundorte böhmischer Wanzenarten, nach der vom † MUDr Ot. Nickerl jun. hinterlassenen Hemipterensammlung zusammengestellt. (Gesellsch. f. Physiokr. in Böhmen. Beiträge sur Insekten-Fauna Böhmen. Bd. II. Prag. 1905.)
- Die Zünsler Böhmen (Pyrilidae) (ebend. Bd. III. 1906).
- Die Wickler Böhmen (Tortricidae) (ebend. Bd. IV. 1900).
- Die Spanner Böhmen (Geometridae) (ebend. Bd. V. 1907).
- Die Motten Böhmen (Tineidae) (ebend. Bd. VI. 1908).
- Die Federmotten Böhmen (Pterophoridae) (ebend. Bd. VII. 1910).

K počtě MUDra Ot. Nickerla nazvané rody a druhy:

- Nickerlea* n. g. (Cicindelidae) W. Horn. (D. Ent. Z. 1899.) Austral.
- Nepticula Nickerli* Rebel. (Beitr. z. Ins.-Fauna Böhm. VI. Tineae. Ges. Physiokr. Prag, 1908.)
- Phelister Nickerli* Schm. (D. E. Z. XV. 1889. Leg. Dr. Holub, Zambesi.)
- Nannopopillia Nickerli* Kraatz. (D. E. Z. 1892.) D. O. Afr.
- Aspidomorpha Nickerli* Spaeth (Verh. z.-bot. G. Wien LV. 1905.)
Madagaskar, Diego Suarez.
- Chirida Nickerli* Spaeth (l. c. XLI. 1911.) Madagaskar.
- Desmonota Nickerli* Spaeth (l. c. LVII. 1907.) Pernambuco.
- Hoplionota Nickerli* Spaeth (l. c. LV. 1905, LXIII. 1913.) Rhodesia.
- Pseudomesomphalia Nickerli* Spaeth (l. c. LI. 1901.) Brasilia.
- Bothrorrhina Nickerli* Heller (D. E. Z. 1903.) Madagaskar.
- Allorhina Nickerli* Moser (An. Soc. Ent. Belg. LV. 1911.) Brasilia.
- Leucocelis Nickerli* Kraatz. (D. E. Z. 1895.) Leg. Dr. Holub, Zambesi.
- Chromoptilia Nickerli* Moser (Berl. Ent. Z. XLVII. 1902.) Madagaskar.
- Rhomborrhina Nickerli* Nonfried (Verh. z.-b. G. Wien, XXXIX. 1889.)
Kiukiang.
- Lomaptera Nickerli* Schoch. (Mitt. Schw. Ent. G. X. 1898.) Leg. E. St. Vráz, Hattam.
- Chrysobothris Nickerli* Obenb. (Arch. f. Natg. 88. Jhg. 1922.) Mexiko.
- Stigmodera Nickerli* Obenb. (l. c.) Australie.
- Phlocteis Nickerli* Obenb. (l. c.) Transvaal.
- Melibaeus Nickerli* Obenb. (l. c.) Himalaya.
- Leiopleura Nickerli* Obenb. (l. c.) Matto Grosso.
- Coroebina Nickerli* Obenb. (Sbor. ent. Nár. Mus. Praha 1923. I. 2.)
- Nickerleola* n. g. Obenb. (l. c. I. 2.) Afrika.
- Taphrocerus Nickerli* Obenb. (l. c. I. 9.) Brasilia.
- Acmaeodera Nickerli* Obenb. (l. c. I. 11.) Transvaal.
- Cylindromorphus Nickerli* Obenb. (l. c. I. 11.) Kongo belg.
- Neocuris Nickerli* Obenb. (l. c. I. 12.) Australia.

Syn předešlého, MUDr. Otakar Nickerl jun. narodil se 19. října 1873 a roku 1899 povýšen na doktora lékařství a záhy po té jmenován asistentem oční kliniky, kde vynikl neobyčejnou zruč-

ností a těšil se pro svou milou povahu a láskyplné jednání s nemocnými u všech neobyčejné oblibě. Jako jeho děd i otec přilnul mimo to i k přírodním vědám. Jako gymnasista založil si cennou sbírku Hemipter, do té doby ve sbírkách Nickerlů nezastoupenou a před maturitou uveřejnil bystré pozorování o mimikry některých Hemipter. (*Sehirus biguttatus* var. *concolor*. Stettiner entom. Zeit. 1892.) V prvních letech na universitě pracoval v zoologické laboratoři prof. Hatschka, načež se věnoval po studiích histologických a embryologických zcela očnímu lékařství. Dle jeho sbírky vydal jeho otec seznam nalezišť českých Hemipter. Dne 27. května 1904 přervala neúprosná smrt jeho mnohoslibný život.

Dr. V. Vávra — Prag.

In memoriam Nickerl.

Prof. MUDr.
František Antonín Nickerl.

Prof. MUDr.
Otokar Nickerl.

Als letzter seiner Familie verschied am 3. September 1920 MUDr. Ottokar Nickerl und hat seine reichhaltigen Sammlungen mit der kostbaren Fach-Bibliothek und den Ertrag des Verkaufes seines Hauses in Prag der entomologischen Abteilung des National-Museums in Prag vermacht. Der dadurch gewonnene Betrag, nach Begleichung aller Legate und bedeutender Gebühren ermöglicht für die Zukunft, dem Wunsche des Seligen entsprechend, nicht nur die sorgfältige Pflege seiner Sammlung und auch sämtlicher entomologischen Sammlungen unseres Museums, sondern gestattet auch eine fortgesetzte Ergänzung seiner Bibliothek. Aus Dankbarkeit und zum Andenken wurde auf dem Grabdenkmale angeführt: „Mäcenás des National-Museums in Prag.“

Aus seinem Legate stiftete der Museums-Ausschuß in der Sitzung am 10. April 1922 den „Fond des MUDr. Ottokar Nickerl“, der gemäß der Verordnung des Testamentes die Mittel zur allseitigen Förderung der entomologischen Abteilung bietet. Vor allem wurden die wissenschaftlichen Hilfsarbeiter zum Präparieren, Ordnen und Revision der Sammlungen angestellt, welche Arbeit bisher von einem einzigen Beamten versehen wurde. Nach Erledigung des Nachlasses zeigte es sich, daß mit der Hilfe des „Nickerls-Fondes“ die Herausgabe des „Sborník entomologického oddělení Národního Musea v Praze“

(„Schriften der entomologischen Abteilung des National-Museums in Prag“) ermöglicht wird, wodurch unsere alte Sehnsucht zur Erfüllung kam. Vor allem sollen die Original-Ausbeuten der Sammlung Nickerl aus Australien (leg. Odewahn), Madagaskar (leg. Ida Pfeiffer), Süd-Afrika (leg. Dr. Holub und Dr. A. Stecker), bearbeitet werden. Dazu reiht sich Coll. Helfer aus Tonnasserim, Coll. Brýdl aus verschiedenen Lokalitäten, und die enorme Ausbeute von Jaro Mráz aus Sao Paulo-Brasilien. In erster Linie wird auch der gebührende Anteil den entomologischen Erforschungen in unserem Vaterlande gewidmet. Die Schriften sind hauptsächlich für die Information des Auslandes bestimmt. So werden unsere Sammlungen im Auslande bekannt gemacht und wissenschaftliches Interess für dieselben und unsere Arbeit erweckt. Wir hoffen auch durch Austausch unsere Bibliothek durch wichtige, bisher hier fehlende Schriften bereichern zu können.

Zum Andenken des Vaters MUDr. Franz Anton Nickerl wurde im lieblichen Závist-Tale, hoch an einem Felsen, eine Gedenktafel mit der goldenen Inschrift „In memoriam F. A. Nickerl“ angebracht. Um unsere Dankbarkeit dem Vater, Sohne un Enkel gegenüber zu bezeugen, werden die Schriften „In memoriam Nickerl“ herausgegeben.

Prof. Dr. F. A. Nickerl wurde am 4. Dezember 1813 zu Prag geboren und am 16. Feber 1841 zum MUDr. promoviert. Neben seinem ärztlichen Berufe pflege er eifrig die gesamten Naturwissenschaften und mit besonderer Vorliebe die Entomologie. Im J. 1842 wurde er zum Assistenten der Zoologie und Mineralogie an der Universität und 1851 zum Professor der Naturwissenschaften und der Warenkunde an dem Prager Polytechnikum ernannt. Im J. 1852 wurde er zum ordentlichen Professor der Zoologie in Graz ernannt. Er blieb aber in Prag, da er fast gleichzeitig zum ordentl. Professor an dem Prager Polytechnikum ernannt wurde. Hier hat er besonders das mineralogische Kabinett des Prof. Zippe vervollständigt und hat aus eigenen Mitteln das zoologische Kabinett gegründet. Im J. 1850 wurde er zum Inspektor der zoologischen Sammlungen des Prager Museums ernannt und er war der erste, der in der Ausstellungssammlung auch die böhmischen Aufschriften eingeführt hatte.

Ihm gelang es, die entomologische Ausbeute des Dr. J. Helfer aus Ostindien vor dem Verderben zu retten.

Im J. 1852 redigierte er die naturwissenschaftliche Zeitschrift „Lotos“ in Prag.

Im Jahre 1857 im Auftrage der „Société d'acclimatation“ in Paris legte er Züchtungsversuche verschiedener Arten der Seidenspinner an und wurde der Stifter des Seidenbaues in Böhmen.

Für seine Verdienste wurde er zum Ehrenmitgliede mehrerer Gesellschaften ernannt.

Als Resultat seiner fast 50jährigen Arbeit war eine seinerzeit großartige Lepidopterensammlung, die jährlich von vielen ausländischen Forschern besucht wurde. Seine Mikrolepidopteren-Sammlung wurde in weitesten Kreisen bekannt.

Er bearbeitete hauptsächlich die böhmische und Alpen-Fauna.

Die seltene, zuerst in Böhmen entdeckte neue Eule hat Freyer *Apamea Nickerli* und eine neue liebliche Motte Herrich-Schäffer *Stagmatophora Nickerli* benannt.

Im Jahre 1869 mußte F. A. Nickerl infolge eines schweren Leidens in den Ruhestand treten und verschied am 4. Feber 1871.

Dr. F. A. Nickerl, Böhmens Tagfalter. (Sitzungsber. d. 13. Naturforscher-Versamml. in Prag, Calve 1837).

- Lepidopteren-Fauna Ober-Kärnthens und Salzburgs. (Stettiner entomol. Zeit. 1845).
- Synopsis der Lepidopteren-Fauna Böhmens 1850.
- Neue Microlepidopteren (7nn. sp.) (Wiener entomolog. Monatschrif VIII. Bd. Nr. 1. 1864.)
- Über den neuen Getreideschädling *Gelechia cerealella* Oliv. (Sitzungsber. der königl. böhm. Ges. der Wissensch. Naturwiss. Sect. 1865).

Sein Sohn MUDr *Ottakar Nickerl*, wurde den 22. Jänner 1838 im Prag geboren. Er folgte in seinem Lebenslaufe den Spuren seines Vaters, studierte ebenfalls die Medizin und nach der Promotion im J. 1862 widmete er sich den Naturwissenschaften. Vom Jahre 1864 bis 1870 war er Assistent bei der Lehrkanzlei für Botanik an der Universität in Prag und vom J. 1869 versah er die Professur der Zoologie, Botanik und Warenkunde an dem Polytechnikum. Lange Jahre, vom 1876 bis 1904 war er Leiter der ersten, von ihm gegründeten, „Landwirthschaftlichen Samenkontrollstation beim Landeskulturrathe für Böhmen“ und der „Station für die Erforschung der der Land- und Forst-Wirtschaft schädlichen Insekten“. Jährliche Referate und Gutachten darüber gehen in die Hunderte.

Im Jahre 1869 war er mit Dr. Karl Amerling an der Gründung der „Gesellschaft für Physiokratie in Böhmen“ beteiligt, bei der er im J. 1872 die entomologische Sektion ins Leben rief, die das Verzeichnis der böhmischen Insektenfauna herausgab.

Mit rührlichen Pietät pflegte und vermehrte er die von seinem Vater übernommenen Sammlungen und hat hauptsächlich die Coleopteren-Sammlung wesentlich durch Original-Ausbeuten vermehrt, so durch die Sammlung Feistmantel aus Indien, Dr. Holub und Dr. Stecker aus Afrika, Vráz und Kořenský aus allen Weltteilen, Ida Pfeiffer aus Madagaskar und vor allen die langjährigen Sammlungen von Odewahn in Gowler-Australien, die theils noch der Bearbeitung harren.

Schwer wurde *Ottakar Nickerl* von dem Schicksale verfolgt, in dem er seine Gattin, die treue Mitpflegerin der Familiensammlungen, und alle seine vier Kinder verlor, von denen der letzte Sohn *Ottakar*, ebenfalls ein begabter Entomologe war.

Er starb am 3. September 1920 als letzter seiner Familie.

Seine, unserem Museum vermachte entomologische Sammlungen, sind in 11 Schränken mit 300 Schubladen, außerdem in etwa 1100 Schachteln untergebracht. Die Lepidopteren selbst sind in 7 Schränken und Mikrolepidopteren in einem besonderen Schranke. Coleoptera füllen über 600 Kästen aus.

Als Kuriosität bewahrt die Sammlung eine Ornithoptera priamus mit dem Jahre der Acquisition 1787, die heutzutage nach 136 Jahren noch in der Farbe ganz frisch aussieht. Die Sammlung enthält außerdem Unica der Hermaphroditen, Bastarden und Varietäten

und Originale zu Freyer's Abbildungen europäischer Schmetterlinge.

Dr. Ot. Nickerl: Beiträge zur Flora von Prag (Lotos, Prag).

- Flora von Ober-Engandin (Lotos, Prag).
- Činnost ústavu pro zkoumání semen a ochranu rostlinstva. (Zprávy zemědělské rady pro Král. České. Praha, 1876—1902).
- Zwitterbildungen bei Schmetterlingen aus Böhmen. (Verh. d. zool.-botan. Gesellsch. in Wien, 1872).
- Der Hirsenzünsler (*Botys nubilalis*) als Hopfenschädling in Böhmen im J. 1879. (Jahrbuch für. öster. Landwirte. Herausg. v. Komers, 21. Jhg. 1881.)
- Zpráva o hmyzu, který polnímu a lesnímu hospodářství v Čechách škodil. (Společnost pro fysiokr. v Čechách. Praha 1878—1891).
- Bericht über die der Land- und Forstwirtschaft Böhmens schädlichen Insekten. (Gesellschaft für Physiokr. in Böhmen. Prag, 1878—1891.)
- *Carabus auronitens* Fab. (Stettiner Entomolog. Zeit. 50. Jhg. 1889).
- *Goliathus atlas* n. sp. (Stettin. Entomolog. Zeit. 48. Jhg. 1887.)
- *Sphyrorrhina Charon*. Eine neue Goliathiden-Gattung und Art. (Stettin. Entomolog. Zeit. 51. Jhg. 1890.)
- Motýlové drobní (*Microlepidoptera*). (Spol. pro fysikracii v Čechách. *Catalogus insectorum faunae bohemicae*. III. 1894.)
- Die Kleinschmetterlinge (*Microlepidoptera*). (Gesellschaft für Physiokratie in Böhmen, *Catalogus insectorum faunae boh.* III. 1894.)
- Motýlové větší (*Macrolepidoptera*) (tamtéž sv. V. 1897). — Die Großschmetterlinge (*Macrolep.*) (ebendas. Bd. V. 1897).
- a K. H a u r y, Hmyz rovnokřídlý (*Orthoptera*) (tamtéž sv. VII. 1905).
- u. — Die Geradflügler (*Orthopt.*) (ebend. Bd. VII. 1905).
- Fundorte böhmischer Wanzenarten, nach der vom † MUDr Ot. Nickerl jun. hinterlassenen Hemipterensammlung zusammengestellt. (Gesellsch. f. Physiokr. in Böhmen. Beiträge zur Insekten-Fauna Böhmens. Bd. II. Prag. 1905.)
- Die Zünsler Böhmens (*Pyralidae*) (ebend. Bd. III. 1906).
- Die Wickler Böhmens (*Tortricidae*) (ebend. Bd. IV. 1900).
- Die Spanner Böhmens (*Geometridae*) (ebend. Bd. V. 1907).
- Die Motten Böhmens (*Tineidae*) (ebend. Bd. VI. 1908).
- Die Federmotten Böhmens (*Pterophoridae*) (ebend. Bd. VII. 1910).

Zum Andenken des MUDr. Ot. Nickerl benannte Gattungen und Arten:

- Nickerlea* n. g. (*Cicindelidae*) W. Horn. (D. Ent. Z. 1899.) Austral.
- Nepticula Nickerli* Rebel. (Beitr. z. Ins.-Fauna Böhm. VI. *Tineae*. Ges. Physiokr. Prag, 1908.)
- Phelister Nickerli* Schm. (D. E. Z. XV. 1889. Leg. Dr. Holub, Zambesi.)
- Nannopopillia Nickerli* Kraatz. (D. E. Z. 1892.) D. O. Afr.
- Aspidomorpha Nickerli* Spaeth (Verh. z.-bot. G. Wien LV. 1905.) Madagaskar, Diego Suarez.
- Chirida Nickerli* Spaeth (l. c. XLI. 1911). Madagaskar.
- Desmonota Nickerli* Spaeth (l. c. LVII. 1907). Pernambuco.
- Hoplionota Nickerli* Spaeth (l. c. LV. 1905, LXIII. 1913). Rhodesia.
- Pseudomesomphalia Nickerli* Spaeth (l. c. LI. 1901). Brasilia.

- Bothrorrhina Nickerli* Heller (D. E. Z. 1903.) Madagaskar.
Allorhina Nickerli Moser (An. Soc. Ent. Belg. LV. 1911.) Brasilia.
Leucocelis Nickerli Kraatz. (D. E. Z. 1895.) Leg. Dr. Holub. Zambesi.
Chromoptilia Nickerli Moser (Berl. Ent. Z. XLVII. 1902.) Madagaskar.
Rhomborrhina Nickerli Nonfried (Verh. z.-b. G. Wien, XXXIX. 1889.) Kiukiang.
Lomaptera Nickerli Schoch. (Mitt. Schw. Ent. G. X. 1898.) Leg. E. St. Vráz, Hattam.
Chrysobothris Nickerli Obenb. (Arch. f. Natg. 88. Jhg. 1922.) Mexiko.
Stigmodera Nickerli Obenb. (l. c.) Australie.
Phlocteis Nickerli Obenb. (l. c.) Transvaal.
Melibaeus Nickerli Obenb. (l. c.) Himalaya.
Leiopleura Nickerli Obenb. (l. c.) Matto Grosso.
Coroebina Nickerli Obenb. (Sbor. ent. Nár. Mus. Praha 1923. I. 2.)
Nickerleola n. g. Obenb. (l. c. I. 2.) Afrika.
Taphrocerus Nickerli Obenb. (l. c. I. 9.) Brasilia.
Acmaeodera Nickerli Obenb. (l. c. I. 11.) Transvaal.
Cylindromorphus Nickerli Obenb. (l. c. I. 11.) Kongo belg.
Neocuris Nickerli Obenb. (l. c. I. 12.) Australia.

Der Sohn des vorigen MUDr. *Ottakar Nickerl jun.* wurde am 19. Oktober 1873 geboren und im Jahre 1899 zum MUDr. promoviert. Kurz darauf war er an der Augenklinik als Operationseleve und wurde dort 1900 Assistent. In seinem Berufe zeichnete er sich durch besondere Gewandheit aus und wurde von allen, die mit ihm im Berührung kamen, lieb gewonnen. Wie sein Großvater und Vater zeigte er frühzeitig die Liebe zu den Naturwissenschaften. Als Gymnasiast legte er eine Hemipteren-Sammlung an, die in solchem Umfange in den Nickerl'schen Sammlungen bisher nicht vertreten war. Noch als Maturant publizierte er eine Beobachtung von dem Mimikri einiger Hemipteren (*Sehirus biguttatus* var. *controlor*. Stettin. intomol. Zeit. 1892). In den ersten Jahren seiner Universitätsstudien arbeitete er in dem zoologischen Laboratorium des Prof. K. Hatschek und nach den histologischen und embryologischen Studien hat er sich als Oculist spezialisiert. Auf Grundlage seiner Sammlung publizierte sein Vater „Fundorte böhmischer Wanzenarten.“

Am 27. Mai 1904 verschied er, nachdem er selbst durch eine diagnostische Injektion die spezifische Natur seines Leidens sicherstellte.
